

Oponentský posudek bakalářské práce

Název práce: Vliv tradičních kulturních vzorců romské mládeže na integraci do majoritní společnosti

Autor práce: Bc. Alžběta Brychtová, Dis.

Obor studia: Sociální a charitativní práce

Posudek vypracoval: Mgr. Martin Klapetek, Ph.D. (Katedra filosofie a religionistiky TF JU)

Datum: 6. 5. 2019

Ve své bakalářské práci studentka prokázala schopnost samostatně pod metodickým vedením vedoucího práce zpracovat zvolené téma. Studentka se snažila vytvořit text s ohledem na zvolené téma a metodologii s využitím určitého množství informačních zdrojů (s. 60-63). Osobně mne zajímá, jak je to u nás s časopiseckou produkcí na dané téma. Rád bych se na tomto místě zeptal na její nyní již prohloubený osobní názor ohledně kvantity a kvality české odborné literatury/časopiseckých studií k tématu její bakalářské práce, a to ve srovnání se zahraničím. Také mne zajímá, do jaké míry při heuristické fázi psaní sledovala již úspěšně obhájené kvalifikační práce na podobná témata. Jak lze tyto texty charakterizovat s ohledem na výběr tématu, použitou metodologii a obsah?

S ohledem na to, že rozsah bakalářské práce by se měl pohybovat mezi sedmdesáti a devadesáti normostranami vlastního textu, předpokládám, že předložená práce tuto povinnost splňuje. Z hlediska formální úrovně práce je potřeba zmínit grafickou rovinu díla. Studentka se během zpracování snažila zamezit překlepům a chybám, což pro čtenáře pozitivně podtrhuje celkový dojem.¹ Co se týče poznámek pod čarou a odkazů na literaturu, poznámky byly podle mého názoru většinou vhodně voleny.²

Studentka se snažila strukturu práce zvládnout a smysluplně rozložit jednotlivé základní části textu. Osobně se domnívám, že struktura práce by měla být odlišná a jednotlivé kapitoly věnované dílčím kategoriím měly být daleko lépe propojeny v smysluplnější celek. Na čtenáře prostě působí rozpačitě celkově 16 kapitol bakalářské práce, kdy od samostatného oddílu 5 jsou témata popisována pokaždé jen na pár stránkách.³ Pokud se sleduje jazyková stránka práce, pak stylistická vyspělost a gramatická úroveň podle mého názoru splňuje požadavky kladené na tento druh

¹ Na straně 49 je občas zmatek v uvozovkách. Osobně bych doporučil výraz respondent v závorce již nepsat kurzívou (podobně na s. 38, 39, 41, 43, 53, 54). Podobně na straně 16 citace v závorce nemá být kurzívou. Na s. 23 je font písma správně, ale zase není mezera mezi uvozovkami a závorkou.

² Na s. 5 měl být na konci druhého odstavce odkaz na zdroj informace. Podobně na konci prvního odstavce na s. 10. Dlouhý třetí odstavec na s. 11 si zasloužil lepší práci s jazykem (po definicích a popisech vlastních zkušeností najednou přichází text, který působí jako výpisky s čerby) a se zdroji informací.

³ Čtenář si toho nejprve všimne hned na s. 2 v *Obsahu práce* a potom v *Úvodu* při představení jednotlivých témat (s. 4). Např. samostatné kapitoly 14 a 16 jsou vlastně pokaždé jen dva odstavce.

textu.⁴ Oceňuji kombinaci výpisků z četby se zápisky z terénního výzkumu. Občas byl podle mého názoru přechod mezi jednotlivými polohami pro čtenáře rušivý (s. 14), ale většinou to bylo plynulé.⁵ Cíl práce a použitá metoda se objevují hned v *Úvodu* na s. 3 a znovu na s. 34 nebo 56. Osobně se domnívám, že již přímo zde měly zaznít jasné definované výzkumné otázky, na které by autorka odpovíděla v *Závěru* práce.

Co se týče obsahové stránky, tak z mého úhlu pohledu mohu nabídnout několik témat k diskuzi:

1. V jaké relevantní odborné literatuře lze sledovat diskuzi o původu Romů? Odkaz na článek ČTK na s. 5 lze považovat za vhodný do seminární práce, ale v kvalifikačním textu bych očekával jiný postup.
2. Jaký význam a funkci má označení „cikán“ pro samotnou romskou komunitu? Užívá ho jen majoritní společnost? (s. 6, 56)
3. Existují v našem prostředí výstupy z projektů zaměřených přímo na religiozitu Romů?
4. Na s. 16 píšete „V Bulharsku zase probíhá pouť do pravoslavného kláštera, kam Romové putují, aby si vyprosili náklonnost svatých.“ O jakou lokalitu se jedná? Proč spíše nezmiňujete Romskou pouť na Svatý Kopeček u Olomouce, kam chodí věřící z Česka i Slovenska?
5. Na s. 28 píšete „Romové se zvláště nikde nevidují, ale uvádí se, že míra nezaměstnanosti v romské komunitě je 3,4 krát vyšší než v majoritě. Ve skutečnosti je však ještě daleko vyšší. V některých oblastech se pohybuje až kolem 80%. Oficiálně se uvádí, že nejméně polo-vina romského etnika je „nezaměstnatelná.“ Všechny informace pocházejí z jednoho zdroje z roku 2001, který je na konci odstavce? Ze kterých informačních zdrojů Davidová čerpá? Změnila se situace za posledních osmnáct let?
6. Na s. 33 píšete „Zdá se, že jednou z podmínek pro integraci Romů do majoritní společnosti je zvýšení vzdělanostní úrovně.“ Je to podle Vás jedna z nejvýznamnějších podmínek? Není to spíše jen nástroj pro prosazování jiných podmínek? (viz závěr na s. 58)

Bakalářskou práci na téma: „Vliv tradičních kulturních vzorců romské mládeže na integraci do majoritní společnosti“ **doporučuji** k obhajobě. Jakožto oponent navrhuji komisi k zvážení ohodnotit zmiňovanou bakalářskou práci známkou **velmi dobře**.

Martin Klapetek

⁴ Občas si text zasloužil pečlivější práci se synonymy (dvakrát slovo „pochází“ brzy za sebou na posledním řádku na s. 5, slovo „dostalo/dostala“ na s. 17). Jak je to přesně s názvem „peloponéský poloostrov“ na s. 6? Na s. 9 lze číst „Za projev romské kultury nemůžeme považovat pouze vnější znaky, ...“. Doporučuji se již v kvalifikačních textech vyhnout tomu tajemnému „my“. „Křtiny se obvykle odehrávají v Kolínském [sic!] chrámu svatého Bartoloměje.“ (s. 13). Je potřeba sjednotit způsob psaní desetiletí (např. na s. 20 je to opakovaně číslovkou, mimo jiné na s. 7 slovy).

⁵ Na s. 28 to vlastně nahrazuje výpisky z novější odborné literatury.